

SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO DON BOSKOVIH USTANOV.

LETNIK 21. ŠTEV. 1.

JANUAR - FEBRUAR 1925.

Vsebina:

V ZNAMENJU LJUBEZNI.
DON BOSKO PISATELJ.
PRVA CVETKA NAŠEGA NOVICIJATA.
K ZLATEMU JUBILEJU SALEZ. MISIJONOV.
KJE DELUJEJO NAŠI MISIJONARJI.
OKNA V CERKVI MARIJE POM. NA RAKOVNIKU.
POZIV KRŠČANSKIM MLADENIČEM.
RAZNO.
IZ NAŠIH ZAVODOV.

oooooooooooooooooooo

SLIKE: Misijonska cerkev sv. Roze v Toay. — Kristjan iz rodu Onas (Patagonija.) — Hčere Marije Pomčnice, kot misijonarke.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO NA RAKOVNIKU V LJUBLJANI. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

POŠTNA JE PLAČANA V GOTOVINI. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
ŠTEV. ČEK. URADA: 12945.

Za misijone.

„Klaverjev koledar za sv. leto 1925“. Deveto leto. Izdala Družba sv. Petra Klaverja. Ima lepe slike in zanimivo vsebino iz misijonskih dežel črne Afrike; podoba apostola zamorcev sv. Petra Klaverja in lepo novo pesem z notami, nakar pevska in izobraževalna društva opozarjamo — itd. Posebno ganljiva je povest: „Vasiona, prokleta zamorska deklica“. Cena samo D 4.-, pri odjemu 12 izv. eden povrh. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja v Ljubljani, Miklošičeva c. 3. — Ta misijonski koledarček nudi vsem, ki se zavzemajo za misijonsko misel, mnogo zanimivega. Po želji sv. Očeta naj bi bilo „sv. leto“ še posebno **misijonsko** leto, zato razširjanje tega koledarja vsem cenj. bravcem toplo priporočamo!

„Misijonski koledarček za mladino“. Peto leto. Izdala Družba sv. Petra Klaverja. Z lepo naslovno sliko: „Jezus reši ubogega zamorčka suznja.“ Ima poučno in zabavno vsebino, pravo veselje otroških src. Cena samo D 2'50, pri odjemu 12 izv. eden povrh. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Miklošičeva c. 3. — Danes, ko zastruplja toliko slabih knjig našo mladino, moramo s podvojeno gorečnostjo misliti na to, da damo otrokom le dobrega berila, ki plemeni in vzgaja njih značaj. Evo „Misijonski koledarček za mladino“, cenj. staršem in gg. vzgojiteljem ga toplo priporočamo!

Češčenje presv. Srca.

Debelo tiskana številka za namuje skupino; prva za njo opravilo, druga dan, kdaj naj se opravi zadostilno sv. obhajilo. — Vsak naj si zapomni, h kateri skupini spada. Kdor bi ne mogel opraviti zadostilnega sv. obhajila v določenem dnevu, naj si izbere drug dan.

V januarju. 1. 6, 18 — 2. 3, 2 — 3. 2, 9 — 4. 4, 3 — 5. 8, 16 — 6. 9, 7 — 7. 6, 28 — 8. 5, 22 — 9. 9, 12 — 10. 1, 22 — 11. 3, 21 — 12. 2, 25 — 13. 8, 11 — 14. 6, 6 — 15. 8, 20 — 16. 5, 5 — 17. 1, 10 — 18. 2, 19 — 19. 6, 1 — 20. 9, 26 — 21. 5, 17 — 22. 4, 29 — 23. 2, 27 — 24. 1, 15 — 25. 5, 24 — 26. 7, 13 — 27. 8, 31 — 28. 9, 4 — 29. 5, 30 — 30. 6, 8 — 31. 3, 14 —

V februarju. 1. 2, 12 — 2. 6, 7 — 3. 4, 2 — 4. 5, 9 — 5. 7, 8 — 6. 1, 27 — 7. 9, 21 — 8. 8,

1 — 9. 6, 20 — 10. 7, 22 — 11. 5, 18 — 12. 9, 31 — 13. 1, 11 — 14. 4, 16 — 15. 3, 29 — 16. 7, 15 — 17. 9, 3 — 18. 5, 6 — 19. 8, 26 — 20. 4, 5 — 21. 2, 10 — 22. 6, 25 — 23. 9, 24 — 24. 6, 17 — 25. 7, 23 — 26. 9, 30 — 27. 6, 14 — 28. 1, 4 — 29. 4, 19 — 30. 8, 13 — 31. 6, 28 —

Novi častilci in častilke.

6. 6, 14 — Selan Štefanija — Keber Kristina — Trdan Angela — Majerič Marija.

UMRLI SOTRUDNIKI IN SOTRUDNICE.

1.) **Pazler Helena** iz Rečice. — Bila je goreča sal. sotrudnica. Kadar je le mogla, je oveselila zavod s kakim darom. Z veseljem je podpirala zgradbo svetišča in si med dobrotniki in dobrotnicami zazluzila časten prostor. Naj ji Marija bogato poplača!

2.) **Pucher Ana** iz Slivnice. — Pridno je zbirala prispevke za novo svetišče in si zaslužila častno mesto med sal. sotrudnicami. Ostala nam bo v hvaležnem spominu. Naj v miru počival

3.) **Pretnar Marija** iz Polšice. — O njej pišejo: „Njena želja je bila pomagati z drugimi sotrudniki, a ker ji Bog ni dal veliko v časnem oziru, je pa žrtvovala, kar je imela. V molitvi za salez. družbo je bila neutrudljiva.“

4.) **Zavelčina Marija** na Savi. — Kadar je mogla, je rada pomagala in se žrtvovala za procvit salez. družbe. Hvaležni smo ji in jo priporočamo v molitev.

Junger Elizabeta iz Šmarja pri Jelsah. Svetila ji večna luč!

SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO DON BOSKOVIH USTANOV.

Uredništvo in upravništvo na Rakovniku v Ljubljani.

VSEM NAŠIM DOBROTNIKOM IN DOBROTNICAM,
VSEM GOREČIM SOTRUDNIKOM IN BLAGIM SOTRUDNICAM
VOŠČIMO
VESELO, SREČNO, BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO.

V znamenju ljubezni.

„Bog je ljubezen, in kdor ostane v ljubezni, ostane v Bogu in Bog v njem“ (Jan. 4. 16.). Te besede je zapisal apostol, ki se po pravici imenuje apostol ljubezni, ker je najgloblje prodril v skrivnost neskončne ljubezni božje.

Ljubezen je ona vsemogočna sila, ki je prerodila ves svet ter ga vodila iz teme k luči, iz suženjstva k resnični prostosti otrok božjih. — „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje“ (Jan. 3. 16.). Sin božji se je torej iz ljubezni do nas učlovečil, bival na zemlji kot brat med svojimi brati, ter naposled zapečatil svojo ljubezen z britkim trpljenjem in s smrtjo na križu. Marija, njegova deviška mati, je bila prva med ustvarjenimi bitji deležna te visoke ljubezni. Ona je iz ljubezni do nas darovala svojega Sina, ko je stala pod križem, pogreznjena v morje bolečin; sprejela nas je za svoje otroke, ter tako prevzela vlogo posredovalke za vse milosti, ki jih potrebujemo, da zagotovimo zveličanje svoji duši.

Božji Zveličar, dopolnivši delo odrešenja, se je sicer vrnil k nebeškemu Očetu, to-

da ljubezen ga je prisilila, da je na čudežen način nadaljeval svoje bivanje med nami in sicer pod skromno podobo pšeničnega kruha. „Moje veselje je bivati med otroki človekovimi.“ Tako je sedaj vsak tabernakelj kjerkoli na zemlji mala ječa, kjer prebiva On, jetnik iz ljubezni do nas.

Ljubezen, ki nam je darovala Boga — človeka, je morala biti po njegovem name-nu značilno znamenje, po katerem naj se razločujejo njegovi učenci od tistih, ki tava-jo še v smrtni senci zmote in nejevere. „V tem vas bodo spoznali za moje učence, da se boste ljubili med sabo“ (Jan. 13. 35.).

Živi ogenj ljubezni, ki jo je Kristus prinesel na svet in jo nam zapustil kot najdragocenejšo dediščino, je od prvega časa krščanstva do danes presnavljala človeštvo in bila ona mogočna sila, iz katere je izviralo vse kar je plemenitega, resnično velikega in dobrega.

Apostoli, prvi dediči Kristusovega duha in torej tudi njegove ljubezni, niso bili nevredni svojega velikega Učenika. Vse svoje življenje so darovali ljubezni do bližnjega, vsak trenutek svojega bivanja na zemlji, od-

kar so bili prerojeni v sv. Duhu, so posvetili razširjanju kraljestva božjega na zemlji, ki je kraljestvo ljubezni. Naposled so šli tudi v smrt ter tako s krvjo dali pričevanje veliki zapovedi Gospodovi, ki jo je razglasil pri zadnji večerji, rekoč: „*Novo zapoved vam dam: da se ljubite med sabo, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite med seboj.*“

(Jan. 13. 34.)

Od apostolov je ta dediščina ljubezni prehajala od množice do množice, od stoletja do stoletja ter kakor mogočna luč razsvetljevala in ogrevala, dvigala in ozdravljala.

Kdo more prešteti število junakov vseh časov in krajev, ki so v polni meri doumeli zapoved ljubezni do bližnjega ter položili brez pridržka svoj lastni jaz na žrtvenik te veličastne ljubezni?

Kdo more izmeriti delo onih neštetihi blagovestnikov, ki so zapustili domovino in svojce ter ponesli luč sv. vere in civilizacije med poganske rodove, živeče sredi neizmer-nih planjav daljnih dežel? Kdo bi mogel prešteti vse njihove napore, žrtve in odpovedi?

Kdo more dovolj občudovati delo krščanske ljubezni do bližnjega, ki so ga vršile in ga vršijo še danes redovne osebe otogjega spola po bolnišnicah, hiralnicah, sirotišnicah in drugih ustanovah, ki so vzbrstle kakor cvetke na vrtu sv. katoliške cerkve?

Vse čudeže ljubezni nam ni dano prešteti sedaj na tem svetu. Šele pri sodbi božji nam bo očito, kaj je rodila krščanska ljubezen do bližnjega.

Med apostole te velike in čudežne ljubezni moramo šteti tudi našega ustanovnika, našega očeta in velikega vzornika čast. don Boska.

Kako je gorelo njegovo srce v ljubezni do mladine, posebno do zapuščene, zemarjene in od vseh prezirane! Ta ljubezen ga je nagnila, da se je odpovedal vsem udobnostim tega življenja, da je sklenil posvetiti vse svoje moči mladini, da bi jo pridobil za

Boga ter jo tako časno in večno osrečil.

Ko mu je imovita oseba ponujala denar in dobro službo, ako opusti delo za mladino, je odgovoril: „Vi imate denar in dobite lahko duhovnikov na izbiro za vaše namene, a moji dečki so ubogi in če jih jaz zapustim, ne bi imeli nikogar več, ki bi skrbel zanje.“

Ljubezen don Boskova do mladine je bila tako močna, tako globoka, da se ni ustrašil nobenih težav, nobene groznje, nobene nevarnosti. Kakor mogočen veletok, ki ga ne ovira nobena sila, je bila njegova ljubezen, ki je najznačilnejša poteza njegovega življenja.

In kakšno dediščino je ostavil don Bosko svojim duhovnim sinovom? Ta dediščina je vsa izražena v geslu, ki stoji zapisano v grbu njegove družbe: „Daj mi duše, drugo vzemi.“ Ljubezen do duš, ljubezen do bližnjega naj bo za vedno tista tvorna sila, ki naj vodi njegove sinove, da izpolnijo poslanstvo, ki jim ga je odločila božja Previdnost.

In naše sotrudištvo? Ali ni tudi ono deležno skupne dediščine velikega don Boska? Gotovo! Saj naše sotrudištvo tvori eno samo veliko družino z don Boskovimi sinovi, ki jo mora vso prevevati duh velikega ustanovnika.

Torej? Med našim sotrudištvom naj gori živi plamen ljubezni, pred vsem ljubezni do mladine. Saj je prav mladina najbližja božjemu Srcu, ker se v njej skrivajo najlepši zakladi milosti božje. Naj se naše sotrudištvo zaveda velike naloge, ki jo je prejelo od Previdnosti božje, naloge sodelovanja pri delu za zveličanje duš.

Naj se naše sotrudištvo — po zgledu častitljivega don Boska — ne straši težav in ne žrtev v tolažilni zavesti, da nas pri Bogu čaka veliko plačilo. Naj nas vse spodbuja k delu rek sv. Avgušтина: „Ako si pomagal rešiti dušo svojega bližnjega, si zagotovil zveličanje svoji lastni.“

Prišel bo čas, ko bo vsak dober kristjan tudi salezijanski sotrudišnik.

Don Bosko.

Don Bosko pisatelj.

Zasluzen slovenski učenjak in velik vzgojitelj, g. ravnatelj dr. Tomišek, je nekje zapisal globoko pomembne besede: „Življenje je knjiga, a tudi knjige so življenje. Knjige dajejo življenju največjo vrednost: večnost, kolikor more človek sam, končno bitje, in plod njegovega dela doseči večnost in kolikor pojem življenja ne izključuje večnosti.“

To resnico, le mogoče z nekoliko drugačne strani, je globoko doumel tudi naš častitlivi ustanovnik. Ker je gledal vse v nadnaravni luči, je spoznal, da imajo knjige precejšen delež v določanju usode naše večnosti. Ta bo srečna in vesela, če bo naše življenje lepo in krepostno; življenje pa si kaj radi uravnavamo po smernicah, ki si jih prisvojimo iz knjig, katere čitamo.

Iz tega je častitljivi izvajal praktične posledice. Že kot mlad duhovnik je začel pisati in razširjati dobre knjige za mladino in preprosto ljudstvo in z isto vnemo se je posvečal temu delu vse nadaljno življenje. Našteli so nad 70 raznih del, ki jih je objavil, kljub temu, da se je moral ves dan truditi in pehati, da je preskrbel kruha in strehe svojim sirotam.

V dijaških in bogoslovnih letih se je mnogo pečal s čtivom zgodovinskih in slovstvenih knjig, kar mu je pozneje izvrstno služilo. Kot mlad duhovnik si je napolnil dokaj zvezkov z opazkami najrazličnejše vsebine, plod raznih predelanih spisov. — Toda kljub temu, da je čutil v sebi veselje in zmožnost pisateljavanja, ni nikoli pisal iz namena, da bi si stekel pisateljsko slavo; stremel je le za širjenjem božje časti in zveličanjem duš.

Pisal je, kadar je pač utegnil; največ ponoči ali na potovanju, kjer je z vso mirnostjo potegnil iz žepa rokopis in list za listom čisto mirno in nemoteno popravljal ter si beležil potrebne opazke.

Uvidel je, da mora biti jezik njegovih spisov lahko umljiv, jasen in preprost, če hoče, da ga bodo bralci razumeli in imeli kaj koristi iz njegovih del. Zato je sklenil pisati vedno preprosto brez vsakega umetniškega zavijanja in lepotičnega sloga — tako, da bo lahko umljiv vsakemu kmetiču in rokodelcu in ubogi ženiči kje gori v zakotni hribovski koči. A spočetka ga je stalo dokaj truda. V soli se je navadil na visoki slog, na lepo doneče fraze; to ga je nemalo motilo pri njegovem sklepu, biti preprost in lahko umljiv. Čutil je potrebo, ponovno pregledati napisane strani, popraviti tu, izboljšati tam, spremeniti ta izraz, okrajšati oni stavek, dati tej in oni misli popolnoma drugo, vse preprostejšo obliko. Da ugotovi, li ni njegov spis pretežek, ga je dal v presojevanje osebam iz preprostega ljudstva. Prvi ocenjevalec njegovih del je

bil neki vratar, potem jih je dajal brati navadnim rokodelcem, ki so mu morali nato povedati vsebinsko spisov; najčešče pa jih je sam na glas čital svoji materi. — Preden je v drugič izdal svojo „Cerkveno zgodovino“ — ki je bila sprejeta kot učna knjiga tudi v javnih šolah, — jo je vso od začetka do konca prebral mami Marjeti. Ta je na primer napačno razumela, da je cesar Konštatín preganjal kristjane, in častitljivi je dotično mesto pilil in popravljal, dokler ni rekla mama: Tako je prav, zdaj pa dobro razumem.

Ta ljubezen do preprostosti je naklonila veliko razširjenost njegovim spisom. Celo profesorji na srednjih šolah so uporabljali životopise Dominika Savija, Mihaela Magoneja in drugih kot šolsko čtivo, češ, iz njih se dijaki nauče pristnega in čistega jezika.

Vse večje pa so bile dušne koristi, ki so jih imeli čitatelji od njegovih spisov. Že sam molitvenik „Preskrbljeni mladenič“ je vzbudil ljubezen do službe božje v premognih mladeničih ter jih odvrnil od grešnih poti. Pa tudi v knjige, ki niso bile strogo nabožne, je znal vsejati dobro misel, kjer je le mogel. Njegova „Zgodovina Italije“ je polna modrih misli in skrbnih naukov, ki vzgajajo dijake k ljubezni do kreposti in pobožnosti in le sovražstvu do vsega podlega. Nekaj primerov! — „Edino katoliška vera, ker je božja, zamore dvigniti človeka do zmage nad prevzetnostjo, pohotnostjo in častihlepnostjo ter mu vlti ljubezen do poštenosti, zmernosti in skromnosti.“ — „Svetna dostojanstva ne tvorijo prave sreče; resnično srečen je le tisti, ki čednostno živi.“ — „Krepostnega človeka čislajo vsi, tudi sovražniki.“ — „Blagor tistemu, ki ima dobrega prijatelja in zna ceniti njegove nasvete!“ — „Pravo prijateljstvo obstoji le tedaj, če je osnovano na kreposti.“ — Celo v njegovi „Računici“ in „Desetinskem merskem sestavu“ ne manjka dobrih misli: „Neki sin zapravi v enem tednu s kajenjem 2 liri, pri igri 5 lir; koliko bi si prihranil koncem leta, ko bi se zdržal teh strasti?“ — „Neki gospod hoče dobro uporabiti svoje bogastvo, zato zapusti v oporoki za popravo neke cerkve 5500 lir, za krščanske šole 580, za reveže 434. Koliko vsega skupaj?“

Don Bosko je sklenil pisati pred vsem za preprosto ljudstvo in za mladino. O svojih spisih in publikacijah, ki so izšle v njegovih tiskarni, se je sam izkazil takole „Začel sem izdajati „Lettere cattoliche“ t. j. Katoliška berila z namenom učiti široke ljudske plasti, pridobiti si vstop v hiše in dati spoznati duha, ki vlada po naših zavodih, in pridobiti mladino za čednostno življenje. S „Pre-

skrbljenim mladeničem“ sem jih hotel voditi v cerkev, jim vdahniti duha pobožnosti ter jih navajati k pogostnemu prejetanju sv. zakramentov. Z zbirko laških in latinskih pisateljev, očiščenih in prirojnih za mladino; z „Zgodovino Italije“ in drugimi šolskimi knjigami sem se hotel sesti poleg njih na šolsko klop ter jih obvarovati pred toliko zmotami in prevarami, ki bi jim utegnile postati usodopolne za časnost in večnost. Z leposlovnimi knjižicami sem želel biti tovariš svojim dečkom med prostim časom, pri izdajanju „Salez. Vestnika“ pa me je, poleg drugih, vodil tudi ta namen, da bi ohranil v mladeničih, ki so zapustili zavod in se vrnili v svet, živo ljubezen do duha sv. Frančiška Sal. in njegovih načel ter storil iz njih rešitelje drugih dečkov in mladeničev.“

In s kako požrtvovalnostjo se je posvečal delu za širjenje dobrega tiska! Že l. 1850. je skušal ustanoviti v ta namen bratovščino pod zavetjem sv. Frančiška Sal., ki naj bi postala trden jez zoper kužno poplavo slabih spisov. L. 1853. pa je napovedal odprt boj vsemu pohujšljivemu tisku z „Opomini katoličanom“, katere je vrgel med ljudstvo v več ko 200.000 izvodih. Takoj nato je ustanovil mesečnik „Katoliška berila“, ki še danes izhajajo v laškem in španskem jeziku. L. 1856. je zasnoval „Družbo za širjenje katoliškega tiska“, ki je storila mnogo dobrega in tudi sama založila dokaj dobrih knjig ter jih zastoj ali vsaj po kar mogoče nizki ceni razpečala med ljudstvo.

Takrat so protestantje v Piemontu napenjali vse moči, da bi vsejali med prebivalstvo kvarljivo ljuliko svoje krive vere. V Turinu so odprli celo knjigarno, iz katere so se kar sipali brezbožni spisi. Mnogo knjigotržcev je iz umazane dobičkaželjnosti segalo po tem blagu in ga pomagalo razpečavati; kajti „tudi pri knjigah velja — kakor pravi naš pisatelj Mencinger — kar opazimo pri zigah: čim slabše so, tem več jih porabimo in tem več jih razpeča trgovec“. Nekdo teh brezvestnežev je imel sina, ki je zahajal v don Boskov oratorij. Častiljivi je svojim dečkom večkrat pravil, da je greh, razširjati slabe knjige in časopise. Ko je omenjeni deček to slišal, je zaprosil don Boska, naj odvrne njegovega očeta od grdega početja. Ni si dal dvakrat reči. Takoj se je napolil v njegovo trgovino in z lepimi besedami ter prepricavalnim prigovarjanjem dosegel, da mu je trgovec vso tisto brezbožno plažo odstopil. Dal si jo je pripeljati v Oratorij, kjer je napravil iz nje sredi dvorišča grmado in jo vpricho svojih gojencev zažgal. V zameno pa je poslal trgovcu voziček „Preskrbljenih mladeničev“, katekizmov, „Katoliških beril“ in drugih dobrih knjig. —

A še več je storil. Ustanovil je tiskarne, ki služijo gojencem za tiskarsko šolo in imajo isto-

časno namen širiti dober tisk. — Nekega dne je okregal ravnatelja tiskarne, ker je določil previsoko ceno življenjepisu dečka Frančiška Besucca, rekoč: „Jaz ne gledam na ceno, gledam le, da se razširjajo dobri spisi. Midva se še ne razumeva. Vi veste, da potrebuje don Bosko denarja, zato mu ga hočete preskrbeti; jaz pa vem da je krvava potreba, da širimo dobre knjige in zato ne gledam na denar.“

Hotel je, da so tudi salezijanci in salez. sotrudniki napolnjeni z istim duhom. Kakor prvim, tako drugim je določil to dolžnost kot pravilo. Besedilo iz „Pravil salez. sotrudnikov“ n. pr. slove: „Zoperstavljajo naj se slabemu tisku z razširjanjem dobrih knjig, listov, knjižic in tiskovin vsake vrste po družinah in sploh povsod kjer dopušča previdnost.“

To delo za razširjanje dobrega tiska mu je bilo tako pri srcu, da ga je l. 1855. — 3 leta pred smrtjo — s splošno okrožnico priporočil vsem salez. zavodom. „Smelo rečem, da je to sredstvo božje — tako je pisal — kajti Bog sam se ga je posluževal v človeško prerojenje. Saj so od njega navdihnjene knjige nesle resnico po vsem svetu. Na nas je torej, da posnemamo delo nebeškega Očeta. Dobre knjige so uspešno sredstvo za vzdrževanje kraljestva božjega v toliko dušah. Tem bolj pa so potrebne, ker tudi brezbožnost in nenravnost vedne bolj sega po tem orožju ter vlači v pogubo neprevidne. Res da knjiga sicer pogreša tiste notranje moči, ki je dana živi besedi, toda z druge strani ima to prednost, da ima dostop tudi v hiše, kamor so duhovniku vrata zaprta; tudi hudobnejšo z veseljem sprejme, če mu jo pokloniš v spomin ali kot vezilo. Ko se predstavi, ne zardi; če jo prezirajo, se ne vznemirja; ko jo berejo, mirno in hladno uči resnico; če jo zaničujejo, ne toži, nekajkrat pa povzroči očetek vesti, ki podžiga željo po spoznanju resnice. Včasih leži prašna na mizi ali v knjižnici. Nihče se zanjo ne zmeni. Pa pride ura, polna samotne zapuščenosti, ali tihe žalosti, ali britke bolečine; trenutek, ko se radi dolgega časa ne veš, kam dejati; ali ko si potreben razvedrila, mogoče do dna pretresen in prežet negotovosti in strahu pred temno bodočnostjo — in tedaj vrže ta zvesti prijatelj prah raz sebe, odpre svoje liste in obnavlja se čudovita spreobrnjenja sv. Ignacija Lojolskega. — Recimo, da darovalec dobre knjige ne bi imel druge zasluge kot to, da je povzročil misel na Boga, kako neprecenljiva zasluga je že to! In vendar je storil še neizmerno več. Če knjige v družini ne bere tisti, ki mu je namenjena, jo bo bral sin ali hči, morda prijatelj ali sosed. Bogu samemu je znano, kaj dobrega stori lepa knjiga v javni knjižnici, v izobraževalnem društvu, v bolnišnici, ali kot dar v znak prijateljstva.“

Prva cvetka našega novicijata.

Redovna hiša je božji vrt, kamor nebeški Vrtnar presaja svoje najljubše cvetice, da jih tam neguje s posebno ljubeznijo ter jih zaliva z roso svojih najbolj izbranih milosti. Blagor dušam, katerim je Bog v svoji neskončni dobrotljivosti podelil milost poklica! Nobena sreča na svetu se ne da primerjati s srečo, ki so jo deležni oni, ki jih je Bog poklical v redovni stan. Ta sreča je neumljiva posvetnjakom, katerih srce je navezano na posvetno uživanje, ta sreča biva le v tihi, samotni celici srca, ki se je odpovedalo svetu in se popolnoma ter brez pridržka posvetilo Bogu.

Taka srečna duša je bil tudi naš nepozabni, pokojni **Rudolf Smrekar**, ki je rasel kot nežna cvetka, se razvijal in dozorel v vrtu našega novicijata na Radni. Meseca junija pravkar preteklega leta ga je Bog poklical k sebi, ter mu dal plačilo za veliko žrtev, ki jo je položil na oltar ljubezni božje.

Vonj kreposti in čednosti, ki ga je razširjal okoli sebe ta novic, tako vnet za salezijansko družbo, nam daje prepričanje, da gotovo ustrezemo tudi našemu sotrudništvu, ako se s kratkimi besedami spominjamo te prve cvetke našega domačega novicijata.

Rudolf Smrekar je bil doma v Spodnjih Ribčah pri Kresnicah. Trdno podlago v kreposti je prejel že v domači vzgoji, ki mu je v zgodnji mladosti vcepila v srce kali onih čednosti, ki so se pozneje, posebno pa v novicijatu, tako lepo razvile. Obiskoval je najprej domačo šolo; nato so ga pa poslali na Rakovnik, kjer je prebil eno leto. Tu je vzkliklo v njegovem srcu seme redovniškega poklica. Prosil je za sprejem v našo domačo gimnazijo in bil tudi sprejet. V Veržehu se je odlikoval po prikupljivem vedenju in po stanovitnosti, s katero je spolnjeval svoje vsakdanje dolžnosti, posebno v šoli. Vsi so ga radi imeli, predstojniki in tovariši. Bil je zelo nadarjen, in predstojniki so si od njega mnogo obetali.

Dovršivši z dobrim uspehom nižjo gimnazijo, je prosil za sprejem v novicijat, s trdnim sklepom, darovati svoje življenje Bogu in mladini. Pod vodstvom voditelja novicev se je začelo bujno razvijati njegovo notranje življenje. Kako srečnega se je počutil v novicijatu! Prva slovenska naloga je bila „Moji prvi vtisi na Radni“. V tej nalogi je zapisal tole: „Po pardnevem bivanju v novicijatu sem spoznal, da med samostanskimi zidovi biva sreča, veselje, zadovoljnost. Končal pa je nalogo takole: „Toda čaka me smrt, dopolniti bo treba žrtev, a smrt za življenje je sladka. Upam, da bom kmalu mogel klicati: Quotidie morior — vsak dan

umiram. Dar je darovan, žrtev je uničena, zmagala je ljubezen. Consummatum est. Dopolnjeno je.“

Tako se je torej Rudolf zavedal že v prvih dnevih novicijata, da človek pride do resničnega notranjega življenja le, ako umre sebi, svojim strastem lastnemu jazu.

V njem so se lepo in harmonično razvijale vse čednosti pod blagodejnim vplivom tistega vzdušja, ki vlada v novicijatu. Videlo se mu je takoj, da se v njem polagoma razvija pravi salezijanec, pravi sin čast. Janeza Boska. Ljubil je pobožne vaje, bil je natančen v vseh svojih dolžnostih, s tovariši je bil ljubezljiv in skromen. Bil je vedno vedrega, veselega duha, šaljiv, dovtipen ter ni poznal čmernosti in malodušnosti. Posebno veselje je kazal za misijonstvo. Z veliko unemo je prebiral misijonska poročila, govoril o tem predmetu s svojimi tovariši, ter gojil gorečo željo posvetiti kedaj svoje moči misijonskemu delovanju.

Posebno se je odlikoval v dveh čednostih, ki so kakor značilne poteze vse njegove osebnosti. Prva čednost je bila popolna odkritosrčnost in neomejeno zaupanje v predstojnike. Takoj ob nastopu novicijata je odkril vse tajne svojega srca voditelju novicev, dasi mu je bil dotlej čisto neznan oseba. Znal je z občudovanja vredno natančnostjo pregledati vso svojo notranjost, in jo potem naslikati predstojniku.

Ko ga je voditelj spodbujal, naj se bojuje zoper nižjega človeka, posebno proti častihlepnosti, ki se mu je kaj rada vzbujala radi uspehov v šoli in na domačem odru, kjer je kazal izredne zmognosti, se je takoj lotil dela z vso tisto resnostjo in doslednostjo, ki je značilna v junaških dušah.

Druga čednost, v kateri se je ranjki Rudolf tako odlikoval, da ga lahko stavimo za vzor vsem tistim, ki jih je ljubi Bog poklical v redovni stan, je bila velika ljubezen do Salezijanske družbe in nezlomljiva stanovitnost v poklicu. Ko mu je zdravje začelo pešati, mu je zdravnik svetoval, naj gre za nekaj časa domov v upanju, da ga domači zrak okrepi. Pa dobri Rudolf se ni mogel odločiti, da bi zapustil drago Radno, ki jo je smatral za svoj drugi dom. Le tedaj, ko so mu predstojniki rekli, da je taka božja volja, se je vdal. Od predstojnikov in tovarišev se je poslovil s solzami v očeh in le upanje, da se kmalu vrne, mu je bilo v tolažbo.

Upanje se ni spolnilo; doma se mu je zdravje obračalo na slabše. Po treh tednih je šel v Ljubljano, v bolnico. Tu je zdravnik ugotovil nevarnost njegovega stanja in zahteval, da ostane v bolnici. Kako hitro je jokal ubogi Rudolf, ko je zaznal to žalostno novice! Tako bo moral prekiniti novicijat,

leto bo izgubljeno in Bog ve, kdaj bo mogel nazaj na svojo drago, nepozabno Radno. Tisti dnevi so bili zanj dnevi britke preizkušnje in globoke žalosti. Pa vendar se je vdal v voljo božjo. Saj je vedel, da kar Bog stori, vse prav stori. Edina njegova tolažba je bilo sv. obhajilo, ki ga je mogel v bolnici prejemati vsak dan.

V bolnici je bil tudi njegov poklic postavljen na hudo preizkušnjo. Med drugimi ga je prišel obiskovat tovariš iz prejšnjih let. Le ta ga je nagovarjal, naj da slovo mračnjaškemu redovniškemu življenju, naj vrže proč redovniško obleko, naj seže po sreči, ki se mu obeta med svetom, ki je tako lep, vablljiv in opojen. Slikal mu je v živih barvah zabave, kinopredstave, gledišča, koncerte in vse tisto, kar prinaša človeku zemeljsko veselje, ki je često otrovno in duši tako pogubno.

Rudolf pa je bil drugega kova, kot je menil tovariš. Krepko je odvrnil vse njegovo prizadevanje in ljubezen do Salezijanske družbe je še živahnjeje zaplamtela v njegovem srcu. Niti trenutek ni dvomil nad svojim poklicem ter nemudoma poročal predstojniku o tem, kar se je zgodilo.

Da bi ga njegov tovariš pridobil za svoje namene, vedoč, da je Rudolf velik prijatelj knjige, mu je prinesel v bolnico razne romane, ki bi mogli vzbuditi v njegovem srcu domotožje po tistem svetu, ki ga je tako velikodušno zapustil.

Tudi to uslugo je odločno odklonil, rekoč: „Res je, da rad berem, toda knjige mi bo prinesla moja teta; ona najbolj ve, katere so zame primerne“.

Tovariš je moral pobrati svoje knjige in oditi osramočen.

Iz bolnice se je vrnil zopet na svoj dom. Tu se mu je zdravje obračalo sedaj na bolje, sedaj na slabše. Med tem časom pa je bil vedno v zvezi s svojimi predstojniki v Radni in tudi s svojimi sponovci si je pridno dopisoval. Hotel si je s tem ohraniti duha, ki veje v novicijatu.

Da bi mu nekoliko olajšali bivanje daleč od novicijata, ga je od časa do časa njegov spovednik obiskal, da je imel tako priložnost opraviti sv. spoved pri svojem spovedniku.

Njegovo stanje se je kmalu začelo vidno slabšati. Izgínilo je poslednje upanje na ozdravljenje. To je vse njegove domače pogreznilo v britko žalost; sam pa je bil popolnoma vdan v božjo voljo. Saj je svoje življenje že itak daroval ljubemu Bogu, ko je vstopil v novicijat, torej naj si ga vzame, kadar ga je volja. Še eno željo je imel na zemlji, ki jo je rodila njegova mogočna ljubezen do Salezijanske družbe, namreč, da bi mogel pred smrtjo storiti še redovne zaobljube. S spovedni-

kovim privoljenjem je itak že naredil privatne zaobljube, a sedaj bi rad storil to slovesno, da bi tako umrl kot učinkovit član naše družbe. G. provincial mu je poslal tozadevno dovoljenje. Na določen dan je prišel na njegov dom voditelj novicev, ki ga je g. provincial pooblastil sprejeti njegovo zaobljubo. Koliko veselja v srcu tega dobrega mladeniča, ko je videl, da se uredničujejo njegove želje! Slab je bil že tako, da ni mogel več vstati. Sedeč na postelji je s tresočim glasom in s solzami v očeh molil pred podobo križanega Jezusa formular redovnih zaobljub, kakor jih predpisujejo naše konstitucije. Po končanem obredu je vzkliknil ves prevzet od ginjenja: „Sedaj sem salezijanec!“ Njegovo srce si ni želelo več ničesar na svetu.

Od tedaj je bilo opaziti na njem čudovito izpremembo. Zdel se je, kakor zatopljen v nadsvetne misli, kakor da njegov duh občuje neprestano z Bogom. Še 37 dni je nato preživel in ves ta čas je bil čudovito potrpežljiv; iz ljubezni do pokorščine je jemal tudi najgrenkejša zdravila, dasi mu je to delalo velike težave, ter točno izvrševal vse zdravniške predpise.

Mnogo so molili v novicijatu za njegovo ozdravljenje. Toda Bog je sklenil drugače.

Bila je sobota, dne 21. junija. Kakor bi slutil svoj skorajšnji konec, je milo prosil, da bi smel na Radno, da bi tam umrl. „Pojdimo na Radno, pojdimo na Radno“ je ponavljal in s sklenjenimi rokami prosil, naj mu pomagajo. Sestri Mariji je rekel „Pripravi mi vse potrebno, da gremo na Radno, pelji me na vlak!“ Ko je uvidel, da je njegova želja neizpeljiva, se je umiril ter se vdal v voljo božjo. Tisti dan je rekel svoji materi: „Dajte študirati mojega brata v Verzej! Naj stopi na moje mesto; ne bi rad da bi salezijanci storili kaj manj dobrega zavoljo moje smrti.“

Drugi dan, 22. junija, je bila nedelja. Ob 11. uri je prejel še sv. obhajilo s tako pobožnostjo, da je ganil vse navzoče. Nato se je poslovil od vseh svojih domačih. Ob pol 6ih zvečer pa je mirno, brez vsakega boja v Gospodu zaspal v cvetu svoje mladosti, star 18 let.

Tako umirajo tisti, ki so si za vse življenje izbrali Gospoda za svoj delež ter zvesto služili Njemu, ki je pot, resnica in življenje.

Tako je Bog utrgal prvo cvetko v vrtu našega novicijata v Radni ter jo presadil v nebeški vrt, kjer blagi Rudolf v družbi čast. don Boska živa plačilo za svojo zvestobo ter moli za vso ogromno salezijansko družino, ki jo je v življenju tako ljubil. R. t. P.

K zlatemu jubileju salez. misijonov.

1875 — 1925.

Postaje.

Z mrzlično brzino hitimo naprej. Čas beži in mineva, da niti ne zapazimo ne kdaj, ne kako. A tu in tam začutimo potrebo, da se za trenutek ustavimo ter se ozremo nazaj. Za hip se zberemo in v duhu begotno pregledamo prehojeno pot s prizori in dogodki, ki smo jih srečavali na njej.

Vse stoletnice in petdesetletnice niso drugega kakor nekeke postaje, kjer se človeštvo ustavi, da zbere svoje misli, pretehta svojo preteklost in se osveži z novimi tolažili in upi, ki dvigajo slabotne in omahujoče, polneč jih z oživljajočim pogumom.

Prvih deset.

Bilo je 11. nov. l. 1875. v genovskem pristanišču. Ponosni prekomorski parnik »Savoja« se med burnim vrvenjem pripravlja na odhod. Že tulijo sirene in sorodniki ter znanci se objemajo zadnjikrat. Množica, ki ne odpotuje, se po mostiču vrača na suho. Zadnji v tej gneči je sivolas duhovnik — don Bosko. Prišedši na obrežje, se vsede na klopico in z očmi, zalitimi s solzami, nepremično zre na četico misijonarjev, ki jo je ostavil na krovu. Deset jih je, 4 duhovniki in 6 lajikov. Prvi ljubljeni sinovi so, ki jih pošilja za neuprjočimi dušami onstran morja.

Debele verige zarožljajo in rezko zaškripljejo. Sidro je dvignjeno. Gost dim se privahi iz parnika, valovje zašumi in se obleče v bele pene. Velikan se zgane, se nalahno zaguga in se jame polagoma oddaljevati od obrežja, dočim na njenem krovu nabita množica dviga roke in z robci maha v slovò. Iz pristana se čujejo vsevprek doneči klici v zadnji pozdrav; med nje pa se meša

obupen jok... dokler se vsa ona živa množica z ladjo vred ne spremeni v eno samo gibajočo

Misijonska cerkev Sv. Roze v Toay.

se točko na sinji morski gladini tam na robu daljnega obzorja.

»Greva?« reče tedaj boječe g. Albera don Bosku, ki še vedno kot zamaknjen nepremično upira solzne oči v ono vedno manjšajočo se točko.

»Pa pojdiva!« mu ta odvrne, kakor da mu je duh odsoten, in kot v snu sledi spremljevalcu.

Nato dolg molk. Oba sta zakrivala in dušila silno ganutje v svojem srcu. A don Boskovo srce ga je bilo tako prepolno, da se ni dalo udušiti. Na mah je z vso silo bruhnilo na dan.

»Ubogí sinovi!« je vzkliknil. »Stiskali so mi roke, se prijemali za obleko... kako so jokali! A izza solz so žarele oči, ki so izdajale vso njihovo srčno radost; radost, da odhajajo v imeu Gospodovem... In kó je prišel trenutek ločitve — se spominjaš? — vsi na kolena, tudi ljudje na okrog, tudi kapitan. Kako sem jih iz srca blagoslovil!« S trudno roko je ponovil sveto krettno.

Zopet dolg molk.

Za tem pa je g. Albera opazil, kako sò v njegovih v nebo uprtih očeh ponovno zaigrale solze ter mu pripolele po velem licu. Zraven pa je čul komaj slišén šepet: »Kako se vse moje nekdanje sanje natanko uresničujejo, Gospod, prav vse....!«

Prikazen I. 1854.

Res, odhod prvih don Boskovih misijonarjev v daljno Ameriko, je bilo uresničenje skrivnostnih prikazni, ki jih je Bog že davno prej pokazal njegovim svetniškim očem.

Petnajstletni gojenec **Janez Cagliero** je ležal bolan. Poklicali so don Boska, da bi ga previdel s sv. zakramenti. Toda komaj je ta prestopil prag, je zastrmel in obstal. Videl je krasnega golobčka z oljčno vejico v kljunu, ki je krožil nad bolnikovo posteljo in širil nepopisno svetlobo. Priletel je čisto blizu k dečkovi glavi, se z vejico dotaknil njegovih ustnic, nato mu jo spustil na čelo, še močneje zažarel in izginil.

Takoj za tem druga prikazen.

Krog dečkove postelje so klečale množice orjaških divjakov bronaste polti, ki so trepetaje zrlí v⁸ bolnikov obraz, kot bi ga prosili pomoči.

Don Bosko je razumel, zato je rekel Caglieru: »Bog hoče, da ozdraviš, ker veliko te še čaka na zemlji. Postal boš mašnik in potem boš z brevirjem pod pazduho romal daleč po svetu.«*

Preroške sanje I. 1871.

Drugo tako prikazen — ali kakor sam pravi sanje — mu je Bog poslal I. 1871.

Zdelo se mu je, da stoji na brezmejni planjavi. Bila je velikanska stepa, povsem neobdelana in brez vsake najmanjše vzpetosti, le v

komaj dogledni dalji se je videl greben visokih gorá. Po pustinji so se podile tolpe divjakov. Bili sò malone brez obleke, izredno visoke postave, divjega pogleda in temne rjave polti. Za orožje jim je služila nekakšna dolga sulica in prača. — Prav take ljudi je videl pred 17 leti ob postelji bolnega Cagliera.

Vse te orjaške množice so se v divjem kriu in viku podile po pustinji. Nekateri so lovili zveri, drugi so, zmagoslavno kričeč, nosili na sulicah nabodene kosce še krvavečega mesa, nekaj se jih je bojevalo in klalo med seboj, zopet drugi so se bili z vojaki, po evropsko oblečenimi, tla po so bila kar posuta z mrtvimi trupli.

Ves sem se tresel od prevelike groze in strahu. Kar se prikažejo na obrobju te pustinje čete belih mož. Po njih oblekah in vedenju sem spoznal, da so misijonarji iz raznih redov in družb, ki prihajajo v te kraje oznanjat vero v Jezusa Kristusa. Dobro sem uprl vanje oči, vendar nikogar nisem mogel spoznati. Vedno bolj so se bližali. Toda komaj so jih divjaki opazili, so se s satansko podivjanostjo in peklenskim veseljem vrgli nanje, jih pomorili in raztrgali, krvaveče kose mesa pa nataknili na sulice. Temu so zopet sledili medsebojni boji in bitke s sovražniki.

»Moj Bog — sem vzkliknil v srčni grozi — moj Bog, kako bi se dali ti rodovi spreobrniti?«

In glej! V dalji zagledam krdelo novih misijonarjev, ki se, smehljajočega se obličja, bližajo divjakom, pred njimi pa gre gruča veselih otrok.

Nesrečneži! Gotovi smrti gredo nasproti! sem si mislil.

Približal sem se jim. Bili so duhovniki in kleriki. Pogledal sem natančneje in spoznal, da so moji salezijanci. Prvi so mi bili osebno znani, bolj oddaljeni ne več.

Stojte! Nikar naprej, nikar! — sem jim hotel zaklicati, da bi jih ustavil in rešil pogube. Kar zapazim, da so divjaki ob pogledu na misijonarje, ki se z otroki igrajo ter pomikajo naprej, zastrmeli, odložili orožje in jim veselih obrazov hiteli nasproti ter jih nadvse prijazno in gostoljubno sprejeli.

Čudno, čudno, — sem dejal sam pri sebi, — kako se bo vsa stvar končala?

*Več o tej prikazni glej v Sal. Vestniku I. 1924 štev. 5., str. 89. in sl. in v Bogoljubu I. 1924. št. 9. str. 199. in sl.

Tedaj jamejo misijonarji z vso ljubeznivostjo divjakom govoriti, jih učiti in opominjati, in ti z veseljem sprejemajo njihove nauke. Misijonarji začno moliti sv. rožni venec in lepa vrsta glasov že odgovarja. Zatem stopijo misijonarji v sredo one nebrojne množice in pokleknejo, divjaki jih obkrožijo in tudi pokleknejo. Nekdo izmed salezijancev zapoje pesem na čast Mariji Pomočnici in vsa truma kot en mož zapoje z njimi in spev zaori in zadoni tako močno, da — se zbudim...

Vse je izginilo, le prepričanje, da bodo nekoga dne tudi moji sinovi odpotovali v daljne misijone, je ostalo.«

Kot sam božji Učenik.

Božji Zveličar je v svojem neskončnem usmiljenju do toliko množic, ki tavajo še v temi zmot kakor zgubljene ovce brez pastirja, vzkliknil: »Ah, žetev je velika, a delavcev je malo!« Pa nič zato! »Idite v mojem imenu po vsem svetu!« Apostoli so slušali glas svojega Učenika, se razkropili po svetu in povsod zanesli zveličavno luč sv. vere.

Potezo za potezo posnema naš častitljivi oče božjega Učenika. »Kako velika je uboga Patagonija! Kako prostrane so njene planjave! Vas pa je tako malo! A nič ne de! Idite v božjem imenu! Zdaj pa čujte še moja zadnja naročila:

Ne iščite ne bogastva, ne pohvale in ne častnih služb — le za dušami hrepenite!

Skrbite pred vsem za bolnike in za mladino, za starče in za reveže in radi Vas bodo imeli Bog in ljudje!

Bodite vedno skrbno pokorni vsem oblastem, cerkvenim in svetnim!

Širite pobožnost do Marije Pomočnice in do Jezusa v Najsv. Zakramentu in doživeli boste čudeže!«

Čudež.

Od tistih prvih deset misijonarjev živi sedaj edino še njih tedanji načelnik, nam Slovenec izza zadnjih marijanskih slavnosti dobro znani kardinal Cagliero. Kaj rad pripoveduje o svojem dolgoletnem misijonarjenju in pravi: »Očetov nasvet smo izvedli in res smo doživeli čudeže. Že sama ogromna razširitev našega misijonskega delokroga tvori očividni čudež, ki jasno priča, kako ljuba je Bogu naša družba.«

Oni prvi četici pogumnih delavcev v vino-

gradu Gospodovem so kmalu sledile številne druge. Leto za letom so naši misijonarji, kljub vsakojakim težavam in nasprotstvom, vztrajno napredovali. Kot gineva nočna temina pred vseprodirajočimi solničnimi žarki, tako je izginjala tema nevere in poganskih zablod pred blagodejno svetlobo krščanskih resnic. Vztrajna požrtvovalnost don Boskovih sinov, porošena z bridkim znojem in — Bogu hvala! — tudi z mučeniško krvjo ter oplojena z obilnim božjim blagoslovom, je pognala bogatega popja in cve-tja ter obrodila zlatih sadov.

Velikega razvoja in čudovitih sadov salez. misijonov don Bosco ni čakal. Le v sanjah jih je gledal. Umril je že l. 1888. A Bog je hotel tudi že pred smrtjo poplašati svojega zvestega služabnika in pripravil mu je tolažbo, ki jo daje le svojim ljubljencem.

Že štirinajst dni se častitljivi ni ganil iz svojega naslonjača, kamor ga je priklenila bolezen, ki ga je v šestih tednih spravila v grob. Bilo je v decembru l. 1887., ko mu naznanijo nepričakovano vrnitev škofa Cagliera, načelnika njegove prve misijonske čete. Vrnil se je iz skrajne Patagonije in ni se vrnil sam.

V veselem presenečenju je oče blagega sina sladkó objel. Zatem pa se vrata nenadno odpro in prikaže se — bronasti obraz indijanske deklice fueginskega rodu ter se vrže k nogam ohromelega starčka. Don Boskó je vedno hrepenel in želel, da bi mogel vsaj enkrat obi-skati ljubljene daljne sinove. Toda nikoli se ni utegnil povzpeti v Patagonijo in glej, Patagonija je prišla k njemu v osebi pokristjanjene indijanske deklice.

»O srčno ljubljene oče« je rekla, »goreča ti hvala, da si poslal svoje misijonarje v moje zveličanje in v rešenje vsem mojim bratom in sestram!«

Don Boskóvo srce je bilo prepólno najčistejšega veselja. Solze so se mu udrle po licu, od radosti žareče oči je dvignil proti nebu, ustnice pa so šepetale molitev polno iskrene zahvale. — Ali ni takrat molil molitve slične slavospevu starčka Simeona: »Zdaj le odpusti svojega hlapca, Gospód, po svdji besedi v miru...?«

In mi?

Česar don Bosku ni bilo dano — čakati tolikoga razmaha salez. misijonov — to zremo mi njegovi sinovi kot dovršeno dejstvo in čudom se čudimo bogatim sadovom, ki jih je

Vsemogočni naklonil naši družbi v misijonih.

Res obilni, bogati in dragoceni sadovi! Na vatikanski misijonski razstavi bo tudi naša družba častno zastopana, ves silni razvoj in vsa dalekosežnost salezijanskega misijonskega delovanja bo tam očita. A kaj! Tam bodo le mrtvi predmeti, le suhe številke, neme slike. Toda, ko bi le za hip mogli pogledati v nebesa, pa bi videli vsó ogromno množico presrečnih blažen-

cev, zveličanih s trudom salez. misijonarjev. Ko bi mogli v trenutku prehiteti vse pokrajine, kjer delujejo don Boskovi sinovi za širjenje večnih resnic in zveličanje neumrjčoh duš — tedaj bi vzkliknili: Mar ni, kakor bi hodil po teh pokrajinah sam Gospód Jezus Kristus, tisti, ki je dejal: »Množica se mi smili«, ki je čudežno nasičeval lačne, ozdravljaj bolne, tolažil žalostne, nesrečne, uboge in pötrte?

Kako bomo najlepše slavili ta zlati misijonski jubilej?

Vsëj mnogoštevilni salezijanski družini — sobratóm, gojencem in sótrudnikom — bodi jubilejno leto *leto iskrene zahvale vsemogočnemu Bogu in naši materi Mariji Pom.* za vse dobro storjeno v preteklih petih desetletjih!

Bodi leto novih pobud, novih načrtov, novih sklepov, novega požrtvovalnega, postoterjenega dela v prid salez. misijonom!

Molimo — saj nebeske zakladnice só letos na stežaj odprte — *veliko molimo za naše misijonarje!* Naša molitev veljaj v prvi vrsti nam toli dragim slovenskim sobratóm, žrtvujočim se za širjenje in utrditev kraljestva bčžjega v daljnih krajih. Naj jim ljubi Bog podeli milost in moč, da bodó oni delež apostolskega dela, ki jim ga je Previdnost bžžja odmenila, vršili vztrajno, pogumno, v čast in slavo bžžjo in v zveličanje neumrjčoh duš. Ko je Mojzes na gori dvigal roke v molitvi, pravi sv. pismo, je na vznožju gore Izrael zmagoval. — Naše molitve bodo salez. junakom na duhovnih bojnih poljanah silna opóra in krepkó orožje proti nakanam hudobnega duha in po njej utrjeni bodo še zmagoslavneje nesli luč sv. vere med ljudstva, zdihujúča v temi nevere in poganskih zmot.

Kristijan iz rodu Onas (Patagonija).

Kje delujejo naši misijonarji.

Petdeset let je, kar se sinovi častitlj. don Boska udejavljajo tudi v misijonskem delovanju. Njihovi misijoni se ne morejo še primerjati po obsežnosti in po uspehih z misijoni onih redov, ki obstojajo že stóletja in ki jim gre glavna zasluga za razširjenje sv. vere med pagani. Vendar se je salezijansko misijonstvo v tej primeroma kratki dobi tako bujno razvilo in doseglo toliko sijajnih uspehov, da smo prisiljeni pripoznati, da don Bo-

skovo delo res vodi posebna Previdnost bžžja. Zlasti v zadnjem času je bilo salezijansko misijonsko delovanje deležno tolikega razmaha, da smemo upravičeni pričakovati res sijajne bodočnosti. V vseh delih sveta se danes salezijanci udejavljajo kot misijonarji in vedno nova polja se odpirajo njihovi misijonski podjetnosti. Jasno je tedaj, da je tudi naša družba dejansko poklicana v število tistih činiteljev, katerih se poslužuje Previdnost bžž-

ja za preroditev sveta v luči edinozveličavne sv. vere.

Da si bode naše sotrudištvo na jasnem o razsežnosti in razmahu naših misijonov, hočemo tu na kratko opisati, kje se razvija danes naše misijonsko delovanje.

Prva naša misijonska pokrajina je **Patagonija** v Argentinski republiki. Ta pokrajina je silno razsežna, velika za štiri Jugoslavije. Prvikrat so salezijanci stopili na patagonska tla l. 1879. Pozneje in sicer l. 1883 je sv. Stolica Patagonijo izročila direktno salezijanski družbi in sicer razdeljeno v dva cerkvena okrožja. Prvi je obsegal apostolski vikarijat severne in srednje Patagonije, katere prvi in poslednji apostolski vikar je bil sedanji kardinal Janez Cagliero, tedaj pa naslovni škof v Magidi.

Drugi del je obsegal južno Patagonijo in Ognjeno zemljo. Ta del se je imenoval apostolska prefektura, katere prvi in poslednji apostolski prefekt je bil salezijanec msgr. Jožef Fagnano, ki je umrl v Punta Arenas l. 1916.

Sedaj je Patagonija razdeljena v šest vikarij pod vodstvom salezijanskih misijonarjev, toda pod vrhovno jurisdikcijo škofov v Buenos Aires, La Plata in S. Juan de Cuyo.

Indijanci Patagonije so danes do malega vsi pokristjanjeni in za vedno naraščajoče število priseljencev je v dušnopastirskem oziru prav dobro preskrbljeno. Najbolje pa je preskrbljeno za vzgojo mladine, kajti danes je v Patagoniji mnogo zavodov s šolami in obširnimi delavnicami, ki dajejo vsako leto deželi lepo število izvežbanih in v krščanskem duhu utrjenih obrtnikov.

Druga salezijanska misijonska pokrajina je srednja **Pampa**, istotako v Argentinski republiki. Ta pokrajina je velika kot približno dve tretjini Jugoslavije. Prebivalcev ima pa le 120.000. Po večini so kolonisti (Španci, Italijani, Nemci itd.), vendar je še precej Indijancev, ki so danes že po večini sprejeli sv. krst. Salezijanci imajo fare in zavode za mladino. Ker je Pampa silno rodovitna dežela, se število kolonistov vedno množi; zato se bo salezijansko delovanje v Pampi vedno bolj širilo in utrjevalo.

Tretjo našo misijonsko pokrajino tvori apostolski vikarijat **Magellanski**. Ta sedanji vikarijat je bil svoječasno del apostolske prefektуре msgr. Fagnana. Glavno mesto je **Punta Arenas**, pred 50 leti mala naselbina s par sto prebivalci, danes lepo, moderno mesto s 30.000 prebivalci. Indijancev je sedaj le pičlo število, ker so po večini izumrli, kakor hitro so prišli v dotiko s civilizacijo.

Četrta misijonska pokrajina je apostolski vikarijat **Mendez in Gualaquiza** v Ekvatorski državi. Tu delujejo salezijanci od l. 1894. Prvi apostolski vikar je bil salezijanski škof Costamagna. Ta misijon se je moral vedno boriti z velikimi težava-

mi, pred vsem zaradi oddaljenosti in nedostopnosti kraja, ki je ločen od civilizovanega dela države po visokih in težko prehodnih Kordiljerah. Poleg tega pa je tudi ekvatorska vlada pod vplivom lože delala misijonarjem bistvene ovire. Prebivalci tega vikarijata so po večini Indijanci po imenu Hivaros, ki so zelo divji, sirovi in maščevalni. Delo civilizacije med njimi le počasi in trudoma napreduje.

Peta misijonska pokrajina je domovina Indijancev **Bororos** v Matto Grosso (Brazilija). Že od l. 1895 je tu deloval sal. misijonar Janez Balzola, toda šele od l. 1901 se je mogel ta misijon zadovoljivo razvijati ter roditi zaželene sadove. Med Indijanci Bororos so sedaj štiri dobro organizovane kolonije, kjer se sistematično deluje za popolno pokristjanjenje teh divjakov.

Šesta misijonska pokrajina je apostolska prefektura v **Rio Negro** v severni Braziliji. Ko je papež Pij X. l. 1914 izročil salezijancem ta misijon, je izjavil: „Silno težavno bo tu delovanje; stalo vas bo krvi in neizmernega truda in velikih žrtev.“ In res je bilo tako. Prvi apostolski vikar Lovrenc Giordano je na nekem potovanju izgubil življenje v samotnem kraju, kjer je obnemogel in umrl lakote. Vendar se misijon precej dobro razvija. V sv. **Gabrielu**, glavna misijonska postaja in sedež prefektуре, imajo naši misijonarji in Hčere Marije Pom. že dva cvetoča zavoda za dečke in deklice. V zadnjem času je neutrudljivi misijonar Balzola ustanovil v tem okraju novo misijonsko postajo med Indijanci Tukanos.

Sedma misijonska pokrajina je apostolski vikarijat **Shiu — Chow** v provinci Kwantung na Kitajskem. Salezijanci delujejo na Kitajskem že več kot 25 let, toda pravo misijonsko delovanje v imenovani pokrajini se je pričelo šele l. 1920. Velika ovira za razvoj tega misijona je bila doslej kruta državljanska vojska, ki je divjala v teh pokrajinah. Sedaj je vendar zopet nastopil mir in naši misijonarji bodo mogli nemoteno razvijati svoje delo v prid tolikoga števila poganov. Ustanovili so že sirotišnico v Ho—si in začetkom letošnjega leta so otvorili tudi obrtne delavnice.

Na Kitajskem so prejeli salezijanci tudi še drugo misijonsko pokrajino v isti provinci in sicer okraj **Heung — Shan**, ki je pod oblastjo škofa v Makao. Ta okraj ima dva milijona prebivalcev. Glavno mesto je Shek—ki, ki šteje 200.000 duš. V tem okraju delujejo le trije misijonarji, med njimi tudi naš rojak, čitateljem Vestnika dobro znani, vlč. g. Jožef Kerec.

V Indiji so salezijanci začeli misijonsko delovanje l. 1906. Najprvo so se naselili v okraju **Tanjore** v južnem delu Indije. Tu so prevzeli v oskrbo 9.000 katolikov, ki prebivajo v mestu, deloma so pa razkropljeni po številnih vaseh okoli mesta. Otvorili so več šol, v katere sprejemajo dečke ka-

kršnekoli vere.

Leta 1921 pa je sv. Stolica oddelila salezijan-
cem v pokristjanjenje obširno deželo **Assam**. Ta
dežela leži na severu Indije ob meji države Bhutan
pod Himalajskim pogorjem. Ima sedem milijonov
prebivalcev, ki govorijo več kot sto različnih jezi-
kov. Ta misijon tvori apostolsko prefekturo pod
vodstvom salezijanskega škofa Alojzija Mathiasa.
V kratki dobi svojega delovanja se je misijon prav
lepo razvil. Šteje že precejšnje število misijonskih
postaj. Otvorili so tudi že zavode z delavnicami
in druge naprave, ki zagotavljajo misijonu trajne
uspehe. Škoda samo, da silno primanjkuje osebja.

V Avstraliji delujejo salezijanski misijonarji
od predlanskega leta. Izročena jim je bila obširna
dežela na severozahodu Avstralije, ki se imenuje
Kimberley, sedaj apostolski vikariat pod vod-
stvom salez. škofa Ernesta Coppo. Tudi ta mi-
sijonska pokrajina stavi misijonarjem težave, ki
jih bo mogoče premagati le z največjimi naporji
in žrtvami.

Tudi v Afriki so salezijanci v zadnjem času
otvorili misijonske postaje med črnci in sicer v
državi **Kongo**. V mestu Elisabethville imajo lepo

razvite obrtne šole z 400 gojenci, med katerimi je
več kot polovica domačinov. Poleg tega imajo dve
misijonski centrali v Katangi in sicer v La Kafubu
in Kiniama in misijonsko postajo v Shindaiki.

Poleg imenovanih misijonov je škof v Asun-
ción, v državi Paraguay l. 1920 izročil salezijancem
misijon **Ciaco Paraguayo**. Ta pokrajina je radi
nepremagljivih ovir skoro popolnoma nepreiskana.
Naši misijonarji so se lotili težavnega dela in
Previdnost božja očividno podpira njihov trud.

To so pokrajine, kjer se salezijanci danes udeje-
stvujejo kot misijonarji med divjaki ali pa maliko-
valci. Polje je ogromno in vedno nove pokrajine
se odpirajo njihovi delavnosti. Kjerkoli delujejo
nasi misijonarji, povsod se držijo navodil našega
častitljivega ustanovnika ter obračajo v prvi vrsti
pozornost na mladino. Po otrokih pridejo polago-
ma tudi do staršev in drugih sorodnikov. Marsi-
kje se je ta metoda izkazala edino mogoča in us-
pešna.

Milimo za naše misijonarje, ter prosimo Boga,
naj njihovemu delu podeli svoj nebeski blagoslov,
da se bodo naši misijoni mogočno razvijali v
čast božjo in zveličanje duš.

Okna v cerkvi Marije Pom. na Rakovniku.

Naše svetišče vzbuja občudovanje vseh obi-
skovalcev. Posebno kdor ga vidi prvokrat, se
ga kar ne more nagledati. Veličastno pročelje,
harmonična notranjost, posebno pa glavni oltar
z baldahinom slonečim na marmornatih stebrih
napravi na vsakega najgloblji vtis. Marsikdo je
že rekel: »Kako lahko je moliti v tej cerkvi!
Tu človek kar nehoče poklekne, pozabi na vse
posvetno in se zatopi v pobožne misli. Zdi se,
kakor da to cerkev napolnjuje neko nadsvetno
ozračje, ki človeka objame in prevzame v dno
duše.«

Važno vlogo prl vstvarjanju tega nadsvet-
nega ozračja imajo brezdvomno slikana okna,
ki dajejo cerkvi posebno lepoto in izraz.

Že v starih časih so slikanju oken posve-
čali največjo pozornost. Umetnost slikanja na
staklo je v dobi gotskih katedralk doseglo svoj
višek, svoj najbujnejši razvoj. Ne moremo si
misliti mogočne gotske katedrale brez krasno
slikanih oken. Taka okna so duša teh veličast-
nih stavb, ki jim dajejo, vsaj v notranjosti,
pravi značaj božjega hrama.

Pri slikanih oknih pa moramo imeti pred
očmi, da ona nimajo namena predstavljati ka-

kor oltarne slike, pred oknom se ne moli; zato
velja zanje povsem drugačna tehnika, kakor za
navadne slike. Tudi perspektive ne smemo iska-
ti pri takih slikah, ki morajo biti prozorne ter
imajo nalogo pošiljati v notranjost svetlobo pre-
tvorjeno in zlito v neko mehko, tajinstveno pol-
temo, ki spremeni stavbo v hišo molitve in po-
vzdigovanja duha k Bogu. Tudi razdelitev barv na
takih slikah ne sledi zahtevam prirodnostnega
predstavljanja, ampak je podrejena zahtevam
svetlobnih učinkov, kakršne je umetnik želel
doseči. Iz tega sledi, da imajo posamezne po-
dobe in deli podob mnogokrat povsem drugač-
no barvo, kakor jim je prirodno lastna. Zato
je včasih obraz temno rujav, dasi bi pričako-
vali povsem drugačnega; zato je lahko tudi osel
rdeč, dasi v narodi ni nikoli te barve.

Okna naše cerkve so zelo bogato poslikana.
Razen bujne ornamentike, obsegajo vsega skupaj
15 malih slik in tri velike. Vse nam predstavl-
ljajo prizore iz življenja Matere božje; zato ta
okna v resnici pojejo na čast nebeski Kraljici:
pojejo v barvah, pojejo v predstavah, ki imajo
za svoj predmet Marijo.

Slikar, ki je slikal naša okna, je imel po-

sebno težavno nalogo: spraviti v majhne medaljone cele prizore! To nalogo je slikar sicer povsem zadovoljivo izvršil, vendar pa so vsi ti prizori bodisi radi posebnosti v tehniki, bodisi radi majhne obsežnosti posameznih figur, za opazovalca, ki ni oborožen s kukulom, nekoliko težko umljivi.

Da pa si bodo obiskovalci naše cerkve na jasnem o pomenu njenih okenskih slik, hočemo posamezne slike tu na kratko opisati.

Prvo veliko okno na evangeljski strani, nam predstavlja v gornjem delu, v okroglem, velikem medaljonu **Marijo Brezmadežno**. Marija kleči na pol, ima roke razprostrate, oči dvignjene kvišku kakor v zamaknjenju. Iz Marijinega obličja odseva sreča in blaženstvo, s katero jo napolnjuje prednost, ki jo živa nad vsemi ustvarjenimi bitji. Okoli Marije so štirje lilijski cveti, simbol brezmadežnosti in v večjem krogu štiri povsem jednake glave Jezusa mladeniča. Te glave so zelo ljubke: gladki in obilni lasje se na višini vratu zavijajo v valovite kodre. Pomenijo, da ima vsa prednost Marijina svoj izvor v Jezusu Kristusu.

Pod glavno sliko v treh štirioglatih okvirjih imamo tri manjše slike, ki nam predstavljajo:

1.) **Marijino Oznanenje**. Marija kleči na tleh pred klečalnikom s knjigo. Vsa je pogreznjena vase in upognjena z napol odprtimi rokami, kakor da v globoki ponižnosti in polni zavesti svoje nevrednosti izgovarja besede: »Glej, dekla sem Gospodovala! Nad njo se dviga angel z mogočno razprostrtimi perotmi, roko drži nad Marijino glavo, kakor da ji izroča božje poslanstvo.

2. **Obiskovanje Elizabete**. Dve sveti in od Boga izbrani duši sta v skromnem objemu, ki pa ni toliko telesen, kot duševen. Marija je skromna, ponižna, s sklonjeno glavo, Elizabeta pa je vsa vzhičena, radostna, prežeta s svetim spoštovanjem do svoje nečakinje. V ozadju se dvigajo palače in okrogli stolpi.

3. **Jezusovo rojstvo**. Marija sedi ter drži v naročju božje dete. Sv. Jožef kleči njej nasproti ter ves zamaknjen občuduje vladarja sveta, ki leži pred njim kot neobgljeno dete. V ozadju stojita dva pastirja, eden za Marijo, drugi za sv. Jožefom. Tik nad Jezusovo glavo pa se sveti majhna bela kapelica, znamenje, da je dete, ki je bilo pravkar rojeno, pravi Bog, ki ga moramo po božje častiti in moliti.

To okno so darovali ljubljanski sodruđniki in sodruđnice.

Drugo veliko okno na listni strani nam predstavlja **Marijo z Jezuškom**. Ozadje žari v zlatu. Marija na pol sedi, na pol kleči. Z levo roko drži božje dete, ki razprostira živahno svoje ročici, kakor da hoče objeti ves svet. Desno

roko pa ima široko razprostrto in v njej drži oblo s križem na vrhu: svet ki bo prejel rešenje po njenem Sinu.

Manjše spodnje slike nam predstavljajo:

1.) **Darovanje Jezusa v templju**. Veliki duhovnik sedi na preprostem stolu; na čelu mu blešči zvezda, znamenje duhovske časti. V velikem presenečenju dviga roki, ter strmi ob pogledu na Dete, ki ga ima pred sabo. Marija kleči pred njim in dviga božje Dete, držeč ga z obema rokama. Poleg nje stoji sveti Jožef.

2. **Beg v Egipt**. Ljubki prizor iz potovanja v daljni Egipt. Sv. družina počiva. Marija sedi na tleh in doji božje Dete; njene oči pa so obrnjene proti nebesom v znamenje blaženstva, ki napolnjuje njeno dušo. Sv. Jožef poleg nje kleči na pol. Z eno roko si podpira čelo, a s komolcem se opira na osliča, ki pohlevno stoji ter sklanja glavo k zemlji. Na obrazu sv. Jožefa in v vsej njegovi kretnji se bere težka skrb, ki mu jo povzroča velika naloga, naložena mu od Previdnosti božje.

3. **Sv. Družina**. Marija na pol sedi, na pol kleči. Pred njo stoji mali Jezušček, približno dve leti star. Prav ljubko in živahno upira oči v svojo ljubljeno mamico ter dviga k njej levo ročico. Marija drži eno roko na njegovi nežni glavici. Sv. Jožef pa stoji kot zamaknjen ob strani ter občuduje Mater in Sina.

To okno so darovali sodruđniki in sodruđnice z dežele.

Sedaj pridejo na vrsto mala okna in sicer pričenši v smeri od oltarja proti glavnim vratom.

Vsa ta okna imajo v zgornjem delu majhen medaljon s sliko.

Prvo okno na evangeljski strani nam predstavlja **dvanajstletnega Jezusa v templju**. Jezus sedi na nekoliko vzvišenem tronu, ki ga krasita ob strani dva stebrička z umetnim nastavkom. Jezus je oblečen v belo haljo. Levo roko drži v naročju, desno pa dviga v kretnjo fistega, ki razlaga. Oči dviga proti nebu, kakor da hoče izraziti, da njegov nauk ni njegov, ampak Omega, ki ga je poslal. Temni lasje mu padajo po plečih naravnost navzdol. Spodaj pod tronom stojita na vsaki strani po dva bolj ali manj bradata pismouka. Pismouka na desni gledalca sta v važnem in zanimivem razgovoru. Da govorita o Jezusu, je razvidno iz tega, kar eden izmed njiju kaže nanj s prstom. Druga dva pismouka pa sta popolnoma zamaknjena v Jezusa, čudeč se njegovi modrosti.

Na levi in desni strani trona pa sta pravkar prišla Marija (na levi) in sv. Jožef (na desni gledalca). Oba stojita z eno nogo na stop-

nica trona. Sv. Jožef proži obe roki proti Jezusu, Marija pa s kretnjo rok in ustnic govori: »Sin, zakaj si nama to storil?«

Okno je darovala Zveza ljubljanskih služkinj.

Prvo okno na listni strani nam zopet predstavlja sv. **Družino**. Prizor je zajet povsem iz njene intimne domačnosti. Na sredi sedi Jezus v mladeniški dobi. V eni roki drži hloed ter ga obtesava s sekirico, ki jo drži v drugi roki. Na njegovi levi sedi sv. Jožef. Z obema rokama drži sekirico, naslonjeno na kolena in gleda Jezusa. Tudi Jezus gleda nanj. Zdi se, kakor da sta v pogovoru in sicer o predmetu, ki ni prav nič v zvezi z delom, ki ga ima Jezus pri roki. Na Jezusovi desni sedi Marija in ga občuduje v svoji materinski ljubezni. Jezus se navidezno ne zmeni zanjo, a Marija dobro ve, kolika ljubezen in vdanost gori v njegovem srcu do Nje, ki mu je mati. Nekaj posebnega na tej sliki je to, da so vsi obrazi zelo temnorjavni.

Okno je dar Ant. in Iv. Trček.

Drugo okno na evangelijski strani nam predstavlja **čudež v Kani gallejski**. Pred Jezusom so trije vrči; služabnik naliva vodo v zadnji vrč na levi opazovalca, druga dva vrča sta že napolnjena. Jezus blagoslavlja z levo roko prvi vrč, a desno roko s skrivljeno dlanjo dviguje kvišku. Marija v beli halji stoji poleg Jezusa ter z veseljem opazuje, kako na njeno priprošnjo vrši svoj prvi čudež. Pri prvem vrču, ki ga Jezus pravkar blagoslavlja, kleči služabnik z majhnim, praznim vrčem v roki. Pozorno gleda Jezusovo početje, kakor da pričakuje posebnega dogodka. Nekoliko bolj v ozadju tik za služabnikoma pa stojita ženin in nevesta, oba zamaknjena v Jezusove kretnje. Ženin ima obraz na pol zakrit, nevesta se pa odlikuje po milem, mladostnem izrazu.

Okno so darovale sotrudnice iz Radeč.

Drugo okno na listni strani nam predstavlja **Marijo ko sreča Jezusa na križevem potu** in sicer v trenutku, ko je teža križa pritisnila Jezusa k tlom. Zvito, upognjeno telo izraža izmučenost božjega Odrašenika. Na glavi nosi trnjevo krono. Poleg njega stoji Marija. Vse njene kretnje, posebno pa široko razprostrte roke, govori o žalosti, grozi in sočutju, ki napolnjuje njeno dušo.

Okno sta darovala Peter in Milka Battežno.

Tretje okno na evangelijski strani nam predstavlja **Jezusa visečega na križu**. Na prečnici križa visi prt, ki je na vsaki strani po dvakrat ovit okoli nje. Jezus visi na križu tako, da ima roki stegnjeni popolnoma vodoravno na prečnici. Tik pod križem klečita z enim kolenom Marija in sv. Janez. Mariji pokriva glavo in pleča

bel prt, ki ji sega do tal. Eno roko drži na prsih, drugo v naročju, obraz je obrnjen proti Jezusu. Sv. Janez gleda v tla; eno roko drži na prsih, kakor da sprejema kako važno naročilo. Jezus viseč na križu, gleda Janeza, kakor da mu govori poslovilne besede.

Okno sta darovala Mužan M. Trdina.

Tretje okno na listni strani nami predstavlja **Jezusa mrtvega v naročju njegove Matere**. Marija sedi. Jezus leži v njenem naročju. Truplo je izmučeno od prestanih bolečin, glava mu omahuje na prsi, kakor da je zlomljena v vratu. Na levi strani gledalca kleči sv. Janez, ki ga je lahko spoznati po mladostnem licu, na drugi strani pa kleči sv. Peter. Oba sta zamaknjena v Jezusa, pogreznjena v bridko žalost.

Okno so darovali bivši salezijanski gojenci.

Nad glavnim vhodom je zopet veliko okno, ki se zdi najlepše izmed vseh. Glavna slika nam predstavlja **Marijo Pomočnico z Detetom v naročju**, z žezlom v roki in s krono na glavi. Marija ima rdeče krilo in višnjeve plašč, Jezušček pa belo obleko z rdečim pasom ob vratu, čez prsi do tal. Tudi spodnji rob obleke je rdeč. Marijin obraz je zelo mil, ravno tako ljubeč je Jezušček, ki iz Marijinega naročja gleda doli na zemljo.

Okrog Marijine podobe je osem majhnih medaljonov. V vsakem je naslikan angel z razprostrtimi perutnicami. Dasi so si ti angeli zelo podobni, vendar se deloma razlikujejo po različnosti poze in držanju rok. Prvi nad Marijino glavo ima roki razprostrti, temu nasprotni, pod nogami, pa dviga roki proti nebu. Stojijo na vsaki strani po trije angeli, ki so enaki onim trem na drugi strani. Prva dva, na višini Marijine glave držita roki prekržani na prsih v znamenje spoštovanja in moljenja. Srednja dva imata roki sklenjeni k molitvi, spodnja dva pa razprostirata roki k molitvi tako kakor mašnik med sv. mašo.

Pod glavno sliko so trije medajloni, ki nam predstavljajo:

1.) **Marijo, ko prejema sv. Duha**. Marija kleči z enim kolenom, roki razprostira proti nebu, tik nad njeno glavo je sv. Duh v podobi belega goloba. Na vsaki strani Marijine podobe so trije apostoli z močno razraščenimi bradami, ki so si dokaj slične. Med apostoli pa ognjeni jeziki.

2.) **Marijino Vnebovzetje**. Marija je v preprosti obleki. Krilo je brez gub in plašč je široko odprt. Roke ima pred sabo, malce dvignjene, a ne sklenjene. Pod nogami bel oblak. Na vsaki strani jo spremlja angel.

3.) **Kronanje Matere božje**. Marija kleči z

enim kolenom. Bog Oče in Bog Sin držita krono na njeni glavi. Tik nad krono plava sv. Duh v podobi goloba, od katerega se širijo zlati žarki. Marija ima roki pred sabo skriti pod obleko, kar napravlja nekoliko čuden vtis.

To okno so darovale slovenske Marijine družbe, in del pa je še posebno dar Marijine družbe sv. Jakoba v Ljubljani. Tako torej okna naše cerkve oznanjajo Marijino slavo. So še

nekoliko osamljena ker je cerkev neposlikana. Kadar bodo pa tudi stene oživele v barvah, tedaj bo šele cerkev prišla do popolne veljave in postala vreden slavospev na čast naši nebeški Kraljici.

H koncu je še pripomniti, da je načrte za okna izdelala dunajska Akademija umetnosti — šola prof. Andrija. Izvršila pa jih je dunajska tvrdka Rudolf Nagl.

Poziv krščanskim mladeničem.

„Žetev je obilna, delavcev pa je malo“ je tarnal naš božji Zveličar ob pogledu na brezštevilno množico tavajočih v temi nejevere in malikovalstva in na pičlo število tistih, ki so bili pripravljeni ponesti njegov nauk med narode sveta.

Tudi dandanes se uresničujejo te besede božjega Učenika. Mnogo, premnogo je narodov, ki jim še ni zasijala luč sv. vere. Nad tisoč milijonov je še danes nevernikov, ki niso še ničesar čuli o edinozveličavnem Kristusovem nauku.

Lepo število misijonarjev sicer neumorno deluje v vseh delih sveta za razširjenje prave vere, a kaj je ta nezatna peščica v primeri z neizmerno množico poganov?

Čast božja in zveličanje duš zahteva, da se število misijonarjev pomnoži; treba nam je novih misijonskih poklicev.

Tudi naši predstojniki v Turinu dvigajo svoj glas in, spričo silnega dela in velikega pomanjkanja osobja, neprestano vabijo v misijone.

V misijonsko delovanje pa niso poklicani samo duhovniki in redovnice, ampak tudi bratje lajiki, katerih pomoč je misijonarju neobhodno potrebna.

Mnogi dobri, krščanski mladeniči čitajo z veseljem poročila o misijonih in v srcu se jim budi želja posvetiti svoje moči misijonskemu delu, a ne vedo, kako priti do tega cilja.

Takim velikodušnim, za čast božjo in zveličanje duš vnetim mladeničem veljajo te vrstice. Naj jih pazno prečitajo!

Komur je Bog vžgal v srcu željo posvetiti se misijonskemu delovanju, ima v

salezijanski družbi prav lepo priložnost slediti svojemu poklicu in si zaslužiti veliko plačilo v nebesih. Kako? Kaj je storiti mladeniču, ki bi hotel kdaj postati deležen misijonskega delovanja v kateremkoli delu sveta?

Naj prosi za vstop v *Salezijansko družbo!*

V tej družbi se bo nekaj časa pripravljajal za svoj poklic, utrjeval se bo v redovnih čednostih, posebno v tistih, ki so misijonarjem najbolj potrebne, prestal bo potrebne preizkušnje in nato bo odposlan v misijonske pokrajine na delo.

Kaj se zahteva, da more biti mladenič sprejet kot brat lajik v salezijansko družbo? Nič drugega kot poklic od Boga.

Nekatera znamenja redovnega poklica so: resnična pobožnost in veselje do molitve, neomajna trdnost in stanovitnost v čednosti sv. čistosti in popolne zdržnosti; ljubezen do brezpogojne pokorščine, ki je vsakemu redovniku bistveno potrebna in naposled veselje do dela. Nekateri bi radi stopili v redovni stan zato, da bi se izognili delu ter bolj komodno in zložno živeli. Taki nimajo pravega poklica in ne bodo vztrajali; delavnost, požrtvovalnost mora biti značilna poteza vsakega, ki je poklican v redovno družbo, posebno še salezijansko. Don Boskovo geslo je bilo *delo in molitev*. To geslo mora voditi vsakogar, ki hoče postati član njegove družbe.

Torej, krščanski mladeniči, ako kdo izmed vas čuti v srcu željo po misijonskem udejstvovanju kot brat lajik v naši družbi, naj se pogumno zglaši pismeno ali osebno

pri vodstvu kateregakoli našega zavoda, in dobi vsa potrebna pojasnila.

Željo po misijonskem delovanju pa naj

smatra kot poseben dar iz nebes, kot izreden dokaz naklonjenosti neskončne Modrosti božje.

Hčere Marije Pomočnice, kot misijonarke.

Razno.

Čast. Jožef Cafasso proglašen blaženim.

Dne prvega novembra p. l. je bil objavljen dekret o blaženosti tega svetega turinskega duhovnika, umrlega l. 1860. Čast. Cafasso je bil rojen v Castelnovo d' Asti l. 1811. Bil je tedaj rojak in sodobnik čast. Janeza Boska. Zgodaj sta se ta dva goreča služabnika božja spoznata, vzljubila ter stopila v najtesnejše duhovne stike. Cafasso je bil dolgo vrsto let spovednik, duhovni vodnik in svetovalec čast. don Boska. V vsaki stvari, pred vsakim podjetjem se je don Bosko z njim posvetoval in je njegovo odločitev smatral vedno kot izraz volje božje. Prvotno je don Bosko nameraval stopiti v franciškanski red, a opustil je ta namen na besede čast. Cafassa. Pozneje je hotel kot duhovnik v misijone, a Cafasso mu je rekel: Vi ne pojdete v misijone, in don Bosko ga je slušal. Ko je bil don Bosko na razpotju, kje in kako se udeleževati kot duhovnik, se ni zanesel na svoje nagnjenje, na migljaje, ki jih je prejel v raznih čudovitih sanjah, ampak je čakal odločitve svojega duhovnega vodnika, čast. Cafassa. Šele ko mu

je le ta zagotovil, da to in nič drugega je božja volja, se je vrgel z vso vnemo na delo ter se posvetil izključno mladini.

Do svoje smrti je Cafasso podpiral don Boska tudi gmotno in ob smrti je del svoje zapuščine volil njegovemu oratoriju.

Bil je ravnatelj duhovniškega konvikta, kjer so izpopolnjevali svojo dušnopastirsko izobrazbo najnadarjenejši mladi duhovniki turinske nadškofije in v katerem je tudi don Bosko prebil prva tri leta po mašniškem posvečenju. Bil je vzoren vzgojitelj duhovniškega naraščaja in njemu gre poglobljena zašluga, da je bila turinska nadškofija preskrbljena z gorečimi, zmožnimi duhovniki prav v oni dobi, ko so jo pretresali najhujsi viharji.

Slovesnost proglasitve njegove blaženosti se bo vršila spomladi.

Odhod novih misijonarjev. Dne 5. okt. se je vršila v cerkvi Mar. Pom. v Turinu genljiva slovesnost odhoda novih salezijanskih misijonarjev. Bilo je 5 duhovnikov, 28 klerikov, 17 sobratov lajkov, 30 novicev klerikov in 20 novicev la-

jikov — skupno 100 — ki so se poslavljali od višjih predstojnikov ter od svetišča naše nebeske Kraljice, pripravljani, da ponesejo njeno čast med daljne neverske narode. Tem se je pridružilo še 21 starih misijonarjev, ki so prišli iz raznih misijonskih pokrajin, da spremijo nove sodelavce v svoj misijonski vinograd. Med novimi misijonarji je 8 Slovakov, 6 Poljakov, 7 Nemcev in 2 Ogra; drugi so zvečine Italijani. 22 jih je izšlo iz našega misijonišča „Kardinal Cagliari“ v Ivreji na Laškem. Razkropili so se po raznih salezijanskih misijonskih poljih. 10 jih je šlo v Sveto deželo, 30 na Kitajsko — in sicer 2 v Makau, 8 v Shiu Chow, 20 pa v Šanghai — 16 v Assam, 4 v Matto Grosso, 5 v Rio Negro, 5 na Ognjeno zemljo, 18 v Peru, 10 v Združene države, 5 na Rtič dobre nade, ostalih sedem pa v posamezne manjše postojanke.

Tridesetletnico svojega obstoja slavi letos Zveza bivših gojencev iz prvega mladinskega doma, ki ga je ustanovil don Bosko v Turinu. Zvezo so započeli l. 1894. Ob tridesetletnici so hoteli bivši tudi v dejanju pokazati svojo veliko ljubezen do očeta, častitljivega don Boska in salezijanskih naprav; prenovili so na svoje stroške desno križišče v cerkvi sv. Frančiška Sal. in oltar Roženvenke Marije. Poleg tega so ustanovili letno večno sv. mašo za vse gosedanje zvezarje.

Prvi salezijanski zavod na Slovaškem.

V lanski 3. štev. smo poročali, kako so slovaški škofje izdali 24. jan. l. l. skupen oglas, kjer so pozivljali ves katoliški slovaški narod, naj s svojimi prispevki pripomore, da bi prišli don Boskovi sinovi tudi v njih domovino. Verni Slovaki so se pozivu svojih višjih pastirjev tako pridno odzvali, da so že začetkom letošnjega šolskega leta dobili svoj prvi salez. zavod. Posebno goreče se je trudil prevzvišeni vladika nitrski Kmet'ko in s svojim prizadevanjem dosegel, da so se salezijanci naselili v njegovi škofiji. Dobili so neki bivši jezuitski samostan v Šaštinu s prekrasno božjepotno cerkvijo, posvečeno Mariji Devici. Vse osebje te nove naselbine je že slovaško. Zavod je namenjen za vzgojo poklicev. Letos imajo že 80 gojencev. — Slovaškim bratom mnogo blagoslova

na rodnih tleh!

Salezijansko mednarodno semenišče v Turinu šteje letos 129 bogoslovcev. 26 jih je v I. 39 v II., 33 v III. in 31 v IV. letniku. Z ozirom na državljanstvo je 16 Poljakov, 13 Špancev, 12 Italijanov, 11 Nemcev, 6 Jugoslovanov, 5 Belgijcev, 4 Angleži, 3 Madžari, 2 Francoza, 1 Čehoslovak, 1 Avstrijec, 20 Argentinec, 15 Urugvajcev, 10 Brazilcev, 4 Ekvadorci, 3 Paraguajci, 2 Mehikanca, 1 San Salvadorc in 1 Kolumbijanec.

S. Paulo, Brazilija. V tem mestu imajo salezijanci velikanski zavod presv. Srca s krasno razvitimi obrtnimi šolami, kjer se nad 600 gojencev uči najrazličnejših obrti. Kakor znano, je preteklo poletje razsajala v tem mestu vojaška vstaja, ki je bila zatrta po dolgih in krvavih bojih. Tudi naš zavod je čutil posledice teh homatij. Dne 5. julija sta udarili v delavnice dve granati ter napravili mnogo škode. K sreči ni bilo nobene človeške žrtve.

Deveti shod salezijanskega sotrudništva se je vršil od 4. do 9. oktobra p. l. v Buenos Aires, glavnem mestu Argentiniije, kjer salezijanci delujejo že 50 let. V mestu samem imajo šest velikih zavodov; posebno eden izmed njih tekmuje v obsežnosti z Oratorijem v Turinu. Shod je vspel nad vse sijajno. Posebno sklepna slovesnost je bila pravi triumf za don Boskove vzgojne naprave. V veličastnem sprevodu je korakalo skozi mesto do vladne palače 12.000 gojencev, bivših gojencev ter gojenk in bivših gojenk sestrah Marije Pomočnice. Kot spomin na petdesetletnico obstoja salezijanskih naprav v Argentiniiji, se je sklenilo zgraditi v Buenos Aires novo sirotišnico za dečke od 7 do 12 leta.

Salezijanska družba šteje danes 5.800 članov. Med njimi je 2550 duhovnikov, 1 kardinal 12 škofov, 4 apostolski prefekti. Drugi so kleriki in lajiki. Zavodov šteje v raznih delih sveta 473, v katerih se vzgaja 400.000 dečkov. Bog je blagoslovil podjetje ponižnega pastirčka iz Becchi in pod varstvom Marije Pomočnice se posebno v zadnjem času čudovito razširja v čast božjo in zveličanje duš.

Iz naših zavodov.

Rakovnik. Začetkom meseca decembra, prav za praznik Brezmadežne smo imeli visok obisk. Salezijanec msgr. Dr. Avgust Hlond, bivši ravnatelj in pozneje provincijal naših zavodov v Avstriji in Nemčiji, sedaj apostolski administrator po vojni ustanovljene škofije v Katowicach v poljski Šleziji, se

je na potu iz Rima domov, ustavil v Ljubljani ter bil tri dni naš gost. Na praznik Brezmadežne je imel sv. mašo s skupnim sv. obhajilom. Občudoval je naše novo svetišče ter nam čestital na tako krasni stavbi. On sam se pripravlja v svoji prestolnici na velikansko podjetje. Namerava zgraditi veličast-

no stolnico, škofijsko palačo, hišo za kanonike in semenišče. Msgr. Hlond je mož širokega obzorja in nenavadne podjetnosti. Njegova škofija šteje veliko število delavcev po tovarnah in rudokopih. Vsled njegove ljubezni in skrbi, ki jo posveča delavskemu slojem, ga imenujejo *delavskega škofa*. Kljub kratki dobi svojega nadpastirovanja je tako krepko in smotno organiziral duhovništvo, delavstvo, kakor tudi katoliško inteligenco, da se obeta novi škofiji najlepša bodočnost.

Visokemu gospodu želimo obilo božjega blagoslova pri vsem njegovem delu in trudu v prid skoro poldruega milijona duš, ki mu jih je Previdnost božja poverila v nadpastirsko oskrbo.

Na narodni praznik, dne 1. decembra smo slovesno blagoslovili več novih strojev v mizarški delavnici. Blagoslovitvi so prisostvovali poleg domačih gospodov tudi nekateri blagi gospodje iz ljubljanskih obratnih krogov. S temi stroji so se naše mizarске delavnice močno dvignile ter nudijo sedaj vajencem možnost izvežbati se vsestranski v svoji stroki.

Radna. Minule so ljubljanske slovesnosti, pri nas pa je med mladino nekaj završilo, da pride gospod kardinal tudi na Radno, v to naše osamljeno zatišje, ki gotovo še ni videlo nobenega kardinala. Pa ga ni bilo. Bogve, kdo je štrečno zmešal! Lep avtomobil je res pridrčal pred zavod, pa brez kardinala. Samo nekaj drugih gospodov je prišlo, med njimi vlč. g. Fascie, član višjega kapitlja v Turinu in tajnik gospoda kardinala, g. Tornquist. Kakor bi curek mrzle vode oblił razgreto domišljijo: kar ostrmeli smo! No, pa saj smo ga v Ljubljani videli, smo se tolažili, ko druge tolažbe ni bilo. Novici pa so se še laglje potolažili, ker so pričakovali lepega dne preobleke.

Slovesnost preobleke je napravila na vse globok vtis. Saj je to trenutek, ki ga človek težko pozabi. S preobleko stopi novic v novo dobo svojega življenja. Prelom s preteklostjo je popoln, saj se očituje tudi na zunaj v novi obleki, v črni halji, ki pomeni odpoved vsemu posvetnemu, da se duša popolnoma preda Bogu in njegovi službi. Obred preobleke je izvršil gospod Fascie.

Po slovesnosti nam je dvorišče nudilo novo sliko: vse je mrgolelo samih črnih sukenj. Bilo je podobno mravljišču, ko zjutraj sonce nanj posije.

Po vsem tem veselju so prišli resni dnevi šole; in v delu in trudu so nam minevali drug za drugim.

Prišel je praznik sv. Frančiška Asiškega. Praznovali smo ga prav lepo, ker je bil god naše-ga gospoda ravnatelja. Zvečer smo igrali zanimivo igro, ki je privabila tudi mnogo občinstva; vmes pa smo voščili gospodu ravnatelju vse naj-

boljše, prav kakor je želel don Bosko.

Ne dolgo potem pa sune nekdo naših mlajših tovariša in mu pravi: „Ti, veš kaj sem slišal? Da letos Miklavža ne bo. Menda smo že preveliki za Miklavža, ki je naklonjen le bolj otrokom, ki jih pa letos v našem zavodu ni.“ In bogve, kako bi bilo, morda bi se Miklavž res za nas ne zmenil, da ga niso naše predobre sotrudnice naprosile, naj nas nikar ne prezre. Miklavž jim prošnje ni odbil in je res prišel. Pa še kako! Po okolici je mlado in staro izvedelo, da pride tudi letos Miklavž na Radno in vse ga je prišlo čakati v našo glediško dvorano. Prišel je v lepem spremstvu in tudi tistih ro-gatih ni manjkalo. Pa še kako so bili hudi letos, kakor ose, če jih v gnezdo podregaš, še celo enega iz-med gospodov so hoteli po vsej sili odnesti; le posre-dovanje Miklavževo ga je rešilo nezgode. Miklavž je tudi letos globoko segel v koš in nas bogato ob-daril, ki ne samo s šibami. Toliko je ponoči natro-sil vsakemu na krožnik, da se je še dolgo poznalo za njim. Iz tega sledi, da so naše nad vse požrtvoval-ne sotrudnice res dobre posredovalke pri Miklavžu.

Naslednjo nedeljo smo jih iz hvaležnosti povabili k lepi igri „Čudež Ljubezni.“ V pondeljek dne 8. decembra pa je bil izključno naš praznik in naših dobrih sotrudnic, praznik Brezmadežne. Pri večerni slavnostni akademiji so se med govori in deklamacijami vrstili tudi prizori iz salezi-janskega življenja. Akademijo je zaključil g. E. Rakovec, župnik v Boštanju, s prav krepko besedo, navdušujoč nas za naše vzvišene ideale.

Veržej. S praznikom osmega septembra smo začeli šolsko leto. Na slovesnost posvetitve v Ljubljano so pohiteli skoraj vsi predstojniki in tudi znaten del gojencev. Poklonili smo se Mariji Pomocnici, prisostvovali slavlju in se vsi navdušeni vrnili z njenim blagoslovom v Marijanišče.

Blagoslov Marije Pomocnice, ki smo si ga iz-prosili na začetku leta v njenem svetišču, kar vidno spremlja naše delo. Najlepša dokaza sta dvorišče in kapela, dve merili razpoloženja gojen-cev. Na dvorišču je vse živahno in veselo. Celó solz domotožja, ki tako rade zableste v očeh v začetku leta, posebno pri tistih, ki pridejo prvokrat v zavod, ni bilo letos opaziti. Kdor pa posluša molitve, posebno pa lepo petje v kapeli, čuti, da je to izliv srca pred tronom naše nebeške Matere Marije.

Šola in kapela oblikujeta mlade duše in dol-beta vanje poteze, značilne za vse življenje. Zdrav duh pa prebiva navadno le v zdravem telesu. Tudi v tem oziru je poskrbljeno za naše gojence. Vsi so zdravi, čvrsti in rdečelični. V veliki meri je to zasluga naših blagih dobrotnikov iz okolice, ki nam velikodušno pomagajo.